

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕРОЗАПАД
ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - ПЛЕВЕН“

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

През 2023 г. в област Плевен са приключили делата за 1 405 извършени **престъпления**. Делата за 643 от тях са завършили с условно осъждане, за 588 - с ефективно осъждане, за 150 - с освобождаване от наказание, за 19 - с оправдаване, а за 5 - с прекратяване.

С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 1 231 извършени престъпления.

Броят **на обвиняемите лица** в областта през 2023 г. е 1 256, от които:

- условно осъдени са 563 лица, или 44.8% от общия брой на обвиняемите;
- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 516 лица (41.1% от общия брой на обвиняемите);
- освободени от наказателна отговорност са 153 лица, или 12.2% от общия брой на обвиняемите;
- оправдателни присъди са получили 18 обвиняеми лица (1.4%);
- на 6 лица (0.5%) делата са прекратени.

Фиг.1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Плевен през периода 2019 – 2023 година

През 2023 г. броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** в област Плевен е 1079.

Осъдените непълнолетни лица на възраст 14 - 17 години са 47 и съставляват 4.4% от всички осъдени.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2023 г. с най-голям брой и относителен дял са общопасните престъпления. С осъждане са завършили 587 общопасни престъпления, или 47.7% от всички престъпления, завършили с осъждане. Броят на осъдените лица за тези престъпления е 508, или 47.1% от всички осъдени лица.

Престъпления против собствеността²

През 2023 г. престъпленията против собствеността, които са завършили с осъждане, са 217, или 17.6% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане. Лицата, осъдени за тези престъпления, са 227 (21.0%).

Престъпления против личността³

Престъпленията против личността, завършили с осъждане, през 2023 г. са 135 или 11.0% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане. Осъдените лица за този вид престъпления са 92.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2023 г. са осъдени за извършването на:

- Престъпления против стопанството - 84 лица (7.8%);
- Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции - 61 лица (5.7%);
- Документни престъпления - 42 лица (3.9%);
- Престъпления против брака, семейството и младежта - 26 лица (2.4% от всички осъдени).

Осъдени лица по пол и възраст

Броят на осъдените мъже през 2023 г. е 984 или 91.2% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са осъдените мъже във възрастовата група 30 - 39 години - 277 лица (28.2% от осъдените мъже) и във възрастовата група 40 - 49 години - 184 лица, или 18.7%.

Осъдените жени са 95, като с най-висок брой и относителен дял са осъдените жени във възрастовата група 30 - 39 години (25 лица), или 26.3% от общия брой на осъдените жени и във възрастовата група 40 - 49 години - 23 лица, или 24.2% (табл. 1).

¹Включват престъпленията, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и против околната среда, при използване на атомната енергия за мирни цели и други общопасни престъпления.

²Включват: кражба, грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

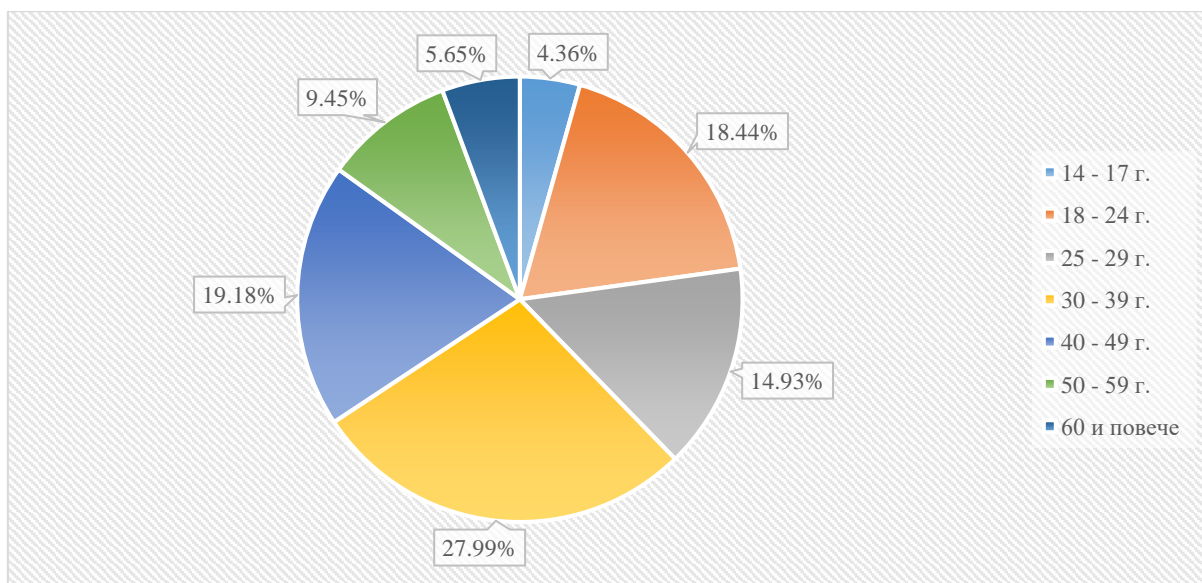
³Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

1. Осъдени лица по пол и възраст в област Плевен през периода 2019 - 2023 година

	2019			2020			2021			2022			2023		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо	1056	935	121	861	752	109	1137	1001	136	993	910	83	1079	984	95
14 - 17 г.	84	80	4	54	54	0	74	72	2	49	44	5	47	46	1
18 - 24 г.	212	192	20	182	156	26	251	224	27	215	196	19	199	179	20
25 - 29 г.	158	140	18	118	103	15	155	125	30	149	135	14	161	146	15
30 - 39 г.	254	221	33	231	199	32	295	268	27	256	235	21	302	277	25
40 - 49 г.	157	139	18	137	118	19	186	152	34	157	143	14	207	184	23
50 - 59 г.	123	108	15	81	75	6	97	88	9	121	116	5	102	95	7
60 и повече	68	55	13	58	47	11	79	72	7	46	41	5	61	57	4

Фиг. 2. Структура на осъдените лица през 2023 г. по възраст

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителният дял на лишените от свобода. През 2023 г. те са 793 или 73.5% от общия брой на осъдените лица. Най- висок е относителния дял на лишените от свобода за срок до 6 месеца (48.4%) и от 6 месеца до 1 година - 36.9% от всички осъдени на лишаване от свобода.

Наказанието пробация е наложено на 155 лица (14.4% от всички осъдени), глоба - на 115 лица (10.6%), а обществено порицание - на 16 лица (1.5%).

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишните данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища.

Обект на наблюдението е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. Съгласно Закона за съдебната власт (изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се отчита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. В случай, че дело приключи с оправдателна присъда за всички лица, извършители на престъплението, то се отчита за завършило с оправдаване. Престъпление се отчита за завършило с прекратяване, когато спрямо извършителя или всички извършители делото е прекратено.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетните са навършили 14 години, но ненавършили 18 години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Коефициентът на криминалната активност е изчислен като отношение на броя на осъдените лица към броя на наказателноотговорното (на 14 и повече навършени години)

средногодишното население за съответната година на 100 000 души. Оценката за населението към 31.12.2023 г. отразява промените в броя и структурите на

населението, регистрирани при Преброяване 2021. В тази връзка е налице прекъсване в динамичния ред за всички коефициенти от 2022 година.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са достъпни на сайта на НСИ (<https://nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“ и в Информационна система ИНФОСТАТ: https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56.